

רע"פ 1483/14 - מוזס מסעדה שותפות כללית, יובל סלע נגד עיריית תל אביב יפו

בית המשפט העליון

רע"פ 1483/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקשים: 1. מוזס מסעדה שותפות כללית
2. יובל סלע

נגד

המשיבה: עיריית תל אביב יפו

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב, מיום 23.1.2014, בעפ"א 66534-10-13, שניתן על-ידי כב' השופט י' לוי

בשם המבקשים: עו"ד קרני מור

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט י' לוי), בעפ"א 66534-10-13, מיום 23.1.2014, בגדרו התקבל חלקית ערעורם של המבקשים על גזר דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו (כב' השופט ג' הימן), בת"פ 4931/12, מיום 3.10.2013.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2. מעובדות כתב האישום אשר הוגש נגד המבקשים ואדם נוסף, שבהמשך נמחק ממנו בהסכמה, עולה כי הם הבעלים והמנהלים של מסעדת "מוזס", אשר נמצאת ברחוב רוטשילד 35, שבעיר תל-אביב (להלן: המסעדה). ביום 31.5.2011, במסגרת גזר דין שניתן נגד המבקשים בת"פ 7296/10, ציווה בית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו על הפסקת פעילותה של המסעדה, תוך הוראה למבקשים לסגור את המסעדה, ושלא להפעילה מחדש עד לקבלת רישיון עסק כדון. עוד נקבע, כי צו הסגירה ייכנס לתוקף בחלוף תשעה חודשים לאחר מתן גזר הדין, היינו ביום 28.2.2012. ואולם, מביקור של נציג המשיבה שנערך במסעדה, ביום 15.3.2012, עלה כי המבקשים המשיכו להפעיל את המסעדה, על-אף שלא היה בידם רישיון כדון, לשם כך.

בעקבות כך, הוגש נגד המבקשים כתב אישום ויוחסו להם העבירות הבאות: אי קיום צו בית משפט, לפי סעיף 18 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן: חוק רישוי עסקים); עיסוק בעסק טעון רישוי לפי החוק ללא רישיון, לפי סעיפים 4, 14 ו-15 לחוק רישוי עסקים.

3. ביום 3.1.2013, הורשעו המבקשים, על יסוד הודייתם, בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום, וביום 3.10.2013, נגזר דינם. בית המשפט לעניינים מקומיים ציין בפתח גזר דינו, כי בנוסף לצו הסגירה שניתן בעניינם של המבקשים במסגרת ת"פ 7296/10, הושת עליהם קנס בסכום של 7,000 ש"ח. ואולם, חרף צו הסגירה ועונש הקנס, המשיכו המבקשים להפעיל את המסעדה בניגוד לחוק. בית המשפט לעניינים מקומיים הפנה, בהקשר זה, לדבריו של בא-כוח המבקשים, מהם עלה כי הטעם העיקרי להמשך ההפעלה הבלתי-חוקית של המסעדה היה כלכלי בעיקרו. משכך, נקבע, כי יש ליתן למרכיב הכלכלי ביטוי הולם ומשמעותי בעונש אשר יושת על המבקשים. עוד נקבע, כי אין להידרש לטענותיהם של המבקשים בדבר הסיבות שבעטיין טרם התקבל רישיון עסק להפעלת המסעדה. זאת, משום שטענות אלו עולות, הלכה למעשה, כדי תקיפה עקיפה של פסק דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בת"פ 7296/10. בית המשפט לעניינים מקומיים הוסיף וקבע, כי טענותיהם של המבקשים בנוגע לקבלתו הצפויה של רישיון למסעדה נטענו בעלמא, והעובדה הברורה היחידה היא שזה "למעלה משנה הופרו החוק ומצוותו של בית המשפט, מטעמים של עניין כלכלי". בית המשפט לעניינים מקומיים התחשב בהודייתם של המבקשים ובמאמצייהם לקדם את הליכי הרישוי מחד גיסא, ובהתמשכות העבירה חרף ההודיה מאידך גיסא. בנסיבות אלו, השית בית המשפט לעניינים מקומיים על כל אחד מהמבקשים את העונשים הבאים: קנס בסך 60,000 ש"ח, לתשלום בתוך 45 ימים; חתימה על התחייבות בסך 75,000 ש"ח, בתוך שבעה ימים מיום מתן גזר הדין, לפיה המבקשים לא יעברו עבירה לפי סעיפים 4, 14, 15 ו-18 לחוק רישוי עסקים. נקבע, כי ההתחייבות תעמוד בעינה למשך שלוש שנים מיום חתימתה, ותחול על כל בית עסק טעון רישוי. לבסוף, צוין בגזר הדין כי צו הסגירה השיפוטי בעינו עומד, וכי "הפעלתו של בית העסק ללא רישיון - אסורה בתכלית האיסור".

4. המבקשים ערערו על גזר דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, וביום 23.1.2014, התקבל ערעורם חלקית. בית המשפט המחוזי קבע, כי מתוך סקירה של העונשים שהוטלו במקרים דומים, עולה כי העונש שנגזר על המבקשים נוטה, במידת מה, לחומרה. לפיכך, מצא בית המשפט המחוזי להפחית מעונש הקנס שהוטל על המבקשים, כך שכל אחד מהם יחויב בתשלום של 45,000 ₪ במקום 60,000 ש"ח. יתר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם.

הבקשה

5. המבקשים הגישו בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. טענתם המרכזית של המבקשים היא כי עונשם חורג באורח ניכר ממדיניות הענישה המקובלת. לחיזוק טענתם, הפנו המבקשים לשורה של פסקי דין בהם הוטלו עונשי קנס בשיעור נמוך מזה שהושת על המבקשים.

דין והכרעה

6. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור ובנספחיה, נחה דעתי כי דינה של הבקשה להידחות.

7. הלכה מושרשת היא בשיטת משפטנו כי בקשות רשות ערעור תתקבלנה במצומצם, ואך במקרים מהם עולה שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה עקרונית, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים לבקשה. וכן, במקרים חריגים, בהם קיים חשש מפני עיוות דינו של המבקש או משיקולי צדק כלפיו (רע"פ 8241/13 ברדה נ' מדינת ישראל (25.3.2014); רע"פ 1866/14 זקן נ' מדינת ישראל (13.3.2014); רע"פ 189/14 מודלג' נ' מדינת ישראל (3.3.2014)). בענייננו, לא מצאתי כי עולה מהבקשה כל שאלה משפטית או סוגיה עקרונית ואף לא נטען אחרת. כל כולה של הבקשה סבה סביב עניינם הפרטני של המבקשים, והנסיבות הקונקרטיים הרלוונטיות לעונשם. בנוסף, לא מצאתי כי קיים חשש כי נגרם למבקשים עיוות דין כלשהו או כי קיימים שיקולי צדק כלפיהם.

8. עוד יש לציין, כי בקשת רשות הערעור מכוונת נגד חומרת העונש אשר הוטל על המבקשים. בהקשר זה, ידועה ההלכה, כי אין בטענות בדבר חומרת העונש כדי להצדיק מתן רשות ערעור, אלא במקרים חריגים בהם עונשו של המבקש חורג באורח קיצוני ממדיניות הענישה המקובלת והראויה במקרים כגון דא (רע"פ 319/14 חמו נ' מדינת ישראל (18.3.2014); רע"פ 792/14 סבאג נ' מדינת ישראל (16.3.2014); רע"פ 1688/14 כץ נ' מדינת ישראל (9.3.2014)). גם אם תתקבל הטענה כי בית המשפט לעניינים מקומיים השית על המבקשים קנסות בשיעורים ניכרים, בנוסף לחתימה על התחייבות בסכומים לא מבוטלים, נראה כי הדבר קיבל את ביטויו בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, אשר הפחית את שיעור הקנס לסך של 45,000 ש"ח עבור כל אחד מהמבקשים. בנסיבות העניין, לא מצאתי כי שיעור הקנס הנוכחי מצדיק מתן רשות ערעור או התערבות נוספת מצידו של בית משפט זה.

הצו השיפוטי נגד המבקשים, אשר מורה להם על הפסקת פעילות המסעדה, הוצא כבר ביום 31.5.2011, היינו לפני כשלוש שנים, וניתנה למבקשים ארכה בת תשעה חודשים טרם כניסתו לתוקפו. ברם, חרף התקופה הממושכת שחלפה מאז מועד מתן צו הסגירה, ועל-אף קיומם של הליכים משפטיים בנוגע להפרתו, לא מצאו לנכון המבקשים לקיימו, והמשיכו להפעיל את המסעדה, בניגוד לחוק ולצו השיפוטי שניתן נגדם. התנהלות מעין זו עולה כדי זלזול בוטה בשלטון החוק ובצוויו בתי המשפט, והיא ראויה לתגובה עונשית הולמת. עוד יצוין כי בעבר, הוטל על המבקשים קנס בשיעור נמוך יותר, ואולם לא היה בו די על מנת לגרום להם לסור למרותו של החוק, וניכר עליהם כי קנס בשיעור לא משמעותי, היווה תמריץ עבורם להמשיך ולהפר את החוק. בנסיבות אלו, ברי כי הגיעה העת להטיל על המבקשים עונש כספי כבד יותר, אשר יבהיר כי לא יצמח להם רווח כלכלי מהפרתו של החוק.

לסיום אדגיש, כי ככול שטרם הוסדרו הרישיונות הנחוצים להפעלת המסעדה, על המבקשים לקיים את צו הסגירה לאלתר.

9. אשר על-כן, דינה של בקשת רשות הערעור להידחות.

ניתנה היום, כ"ח באדר ב' התשע"ד (30.3.2014).